

LAXBÄCKEN

FLOTTLEDRESTAURERING 2018-2020

Vilhelmina Model Forest och Malgoviks FVO påbörjade en restaurering av Laxbäcken 2005. Brist på resurser medförde dock att ett helhetsgrepp på restaureringen inte kunde tas, vilket också innebar att arbetet tog lång tid och dessutom att viktiga områden var tvungna att hoppas över.

Hösten 2018 bestämde Vilhelmina Model Forest, Världsnaturfonden WWF och Telge Energi att genomföra en fortsatt och mer genomgripande restaurering av Laxbäcken. Sommaren 2019 började det praktiska arbetet med grävmaskin. Restaureringen började vid hängbron som ligger strax nedanför Mjölkarplatsen, och avslutades vid Stockmyrbäckens utlopp till Laxbäcken, vilket totalt motsvarar en sträcka på ca 4,5 km.

Sommaren 2020 finansierade Telge Energi genom sin Hållbarhetsfond en fortsättning på arbetet, från Stockmyrbäcken och ca 8,5 km vidare ned till grusgropen i Rembacka. Ett område mellan landsvägsbron och grusgropen hoppades dock över eftersom det saknades tillräckliga inventeringar för just det området. Hela sträckan som därmed nu är restaurerad i Laxbäcken är ca 13 km. Telge Energis Hållbarhetsfond får medel från försäljning av Bra Miljöval-märkt el.

Finansiärer och samarbetspartner: Telge Energi, Världsnaturfonden WWF och Bra Miljöval. **Projektägare:** Vilhelmina Model Forest/ Vilhelmina kommun. **Projektledare:** Mikael Strömberg

ÅNGERMANÄLVSPROJEKTET

Ångermanälvsprojektet grundades 2006 av Vilhelmina Model Forest. Arbetet har främst riktat in sig på att undersöka om det finns möjlighet att återskapa en del av de naturvärden som fanns innan regleringarna i Ångermanälven. Många organisationer, myndigheter, entreprenörer, föreningar och eldsjalar har medverkat i projektet. Arbetet har resulterat i 5st rapporter som finns att ladda ner från Vilhelmina Model Forest och Skogsstyrelsens hemsida. Laxbäcken är en fortsättning på Ångermanälvsprojektet men nu med praktiskt arbete.

RESTAURERING AV LAXBÄCKEN

Vid restaureringen av Laxbäcken har bland annat följande gjorts:

- Fördjupat och höjt vattennivån i både små och stora höljor. Syftet med åtgärden är att ge större fisk en bra möjlighet att överleva, framförallt vid låg vattenföring i bäcken.
- Förstärkt forsackar och i vissa fall även höjt forsackar.
- Dödved har lagts ut vid ett fåtal ställen.

Fördjupat och höjt vattennivån i både små och stora höljor.

Lift tillbaka och tillfört block till bäcken.

Djupare slingrande huvudfåra.

Lekplats.

- Där behov har funnits har vi försökt att skapa en djupare slingrande huvudfåra, för att säkra ett vattenflöde även vid låg vattenföring.
- Lyft tillbaka block från stränderna, men även hämtat block från närliggande områden då många stora block sprängdes bort vid flottrensningarna. Syftet med åtgärden är att skapa ståndplatser samt minska risken för bildning av bottenis.
- Närmare 100 lek- och uppväxtområden är återskapade eller nyanlagda.
- Öppnat sidofårar och långa kurvor. Många sidofårar har av flottarna blivit blockerade med stenistor, den åtgärden gjordes för att undvika att timret skulle hamna ute i skogen.
- Återgett vattendraget kontakt med svämplanet. Detta är dock inget stort problem för Laxbäcken.

KANALISERING & RESTAURERING

För att effektivisera transporten av trädstammar till kusten "kanaliserades" älvar, åar och bäcker i så stor utsträckning som möjligt. Det innebar att allt ifrån stora stenar och samlingar av mindre stenar togs upp längs strömfårans kanter eller lades upp som en pir för att rikta strömmen och öka strömhastigheten. En stor del av dessa åtgärder utfördes för hand eller med hjälp av hästar. Först på 50-talet började schaktmaskiner och grävsopor användas i större utsträckning. Alla dessa mindre vattendrag som Laxbäcken rensades för flottning och de var den tidens skogsbilvägar. När flottningen upphörde överfördes transportererna av virke till lastbil. Detta innebar i sin tur att skogsbilvägnätet snabbt började byggas ut.

Den negativa effekt som flottledrensningen av vattendragen lett till i form av förstörda lek, ståndplatser och strömsträckor har resulterat i att, framförallt öring och harr, men också växter och andra djur, minskat eller till och med försvunnit. En miljöskuld som kvarstod i många år innan den i större omfattning började åtgärdas. Idag används grävsopor för att återskapa strömsträckor, ståndplatser och lekplatser och redan har öring och harr visat sig på de viktiga miljöer som återskapats. År 1982 upphörde flottningen på Ångermanälven som den sista flottningsälven i Norrland. Ångermanälven var Sveriges längsta flottled med sina 450km.

TelgeEnergi

Malgomaj

